

umaadelige Haan, hvormed det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Schovelin) talte om at købe Rug i Rusland, og den Taabelighed, denne Foranstaltning var Udtryk for, vil jeg sige, at det glæder mig overordentlig, at det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Foss) saa ubetinget fastholdt, hvad der fra den overordentlige Kommission om denne Sag tidligere er anført. Det ærede Medlem mente derimod, at de Tab paa Kornhandelen, som er lidte ved de tidligere Dispositioner, navnlig vedrørende Maksimalprisen, kunde der være Grund til at underkaste en Kritik. Jeg tror dog, det vil være rigtigst at opsætte Diskussionen derom, indtil man ser, hvilke Tab der bliver, og om der overhovedet er Tab paa disse Transaktioner. Der vil blive Lejlighed for det ærede Medlem til at tale om alle disse Forhold, naar en Gang paa Tillægsbevillingslovsforslaget dette Forhold lægges frem, men det maa jo være afviklet, før man er i Stand til at lægge det endelige Resultat frem. Jeg har kun villet benytte Lejligheden til at sige, at de Forestillinger, man har om Tab paa denne Konto, er aldeles urigtige.

Det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds og det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds har fremsat nogle almindelige politiske Betragtninger, hvor de ligesom stiller sig paa Frihedens Standpunkt og dér udfra vender sig mod det Flertal, som er i den nuværende Rigsdag, det Flertal, som er udgaaet fra den almindelige Valgret, og som repræsenterer de bredeste Befolkningslag her i Landet. Disse Forsøg paa at benytte Ord i en anden Betydning end den, de i Virkeligheden har, anfægter mig ikke. Den Verdenstvang, som vi for Øjeblikket befinder os under, og som ikke, saaledes som det ærede Medlem har yndet at gøre det, kan betegnes, som om der er en Belejringsstilstand i et enkelt Land, men som faktisk er den, at hele Verden er i mer eller mindre Belejringsstilstand; den Tvang medfører selvfølgelig, at de Kaar, hvorunder et Folk arbejder, nødvendigvis nu maa være anderledes end i de Tider, hvor det ikke er Krigen, men Retten, som er afgørende for Folkene og Forholdene imellem Landene. Men hvad er det saa for en Frihed, de Herrer taler om? Hver Gang de Herrer taler om Frihed, er det Frihed for en

Forpligtelse. Det, som de tager Ordet for, er Frihed for sociale Forpligtelser; men jeg vil for mit Vedkommende altid være Talsmand for, at de, hvem Omstændighederne begunstiger, og navnlig, hvor saa uhyre Omstændigheder som de nuværende begunstiger dem saa uhyre, ikke skal være fritagne for sociale Forpligtelser af en ganske særegen Art, og saa kan det ærede Medlem, saa meget han vil, sige, at jeg ikke taler Frihedens Sag. Jeg tror, at naar Folket skal dømme os imellem, hvem der staar paa Frihedens Grund, de, der vil Frihed for Forpligtelser, eller de, som ikke vil være med til at fritage for Forpligtelser, saa ved Folket nok, hvordan det skal dømme.

Første Viceformand (K. M. Klausen): Folketingsmanden for Københavns 2den Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Ivar Berendsen: Hvis det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Foss) i Stedet for at føle sig hensat til en Ungdom og til Forsamlinger, hvor jeg ikke ved af, at jeg har haft den Ære at træffe sammen med ham, havde holdt sin Opmærksomhed baade i Lørdags, da han talte, og i Dag, mens jeg talte, fast ved, at han befinder sig i en politisk Forsamling under den politiske Forsamlings Vilkaar, vilde han ikke have overhørt, at jeg udtrykkeligt delte det, han sagde i Lørdags, i to Dele: een Del, som han forstod sig paa, og som blev paahørt med den Opmærksomhed, enhver Taler kan kræve, naar han taler om det, som han forstaar sig paa, og een Del, der var Oplæsning af daarlige journalistiske Tirader. Ved Hjælp af dem kan man vel faa et forskræmt Hør fra Tilhørerpladsen; men man kan ikke faa nogen Indflydelse paa den ansvarlige Lovgivning. Men i øvrigt er jeg vel tilfreds med Resultatet af, hvad jeg sagde; thi i det ærede Medlems Ord i Dag var baade Bruddet paa Ejendomsretten og den hemmelige Velgørenhedsfond og Diktaturet og Regeringens Militarisme og de afdøde Martsministres Plads i deres Grav og det radikale Partis for stedse forskertede Forhold til Friheden — alt det var jo forsvundet, gaaet til Bunds for aldrig at dukke op igen. Tilbage var der et sagligt